

۱- **هدف:** از تدوین این راهنما نمونه‌گیری صحیح، کاهش موارد رد نمونه در آزمایش‌ها و درنهایت جواب آزمایش دقیق، صحیح و به‌هنگام می‌باشد.

۲- **دامنه کاربرد:** دامنه کاربرد این سند آزمایشگاه و بخش‌های مرتبط با نمونه‌گیری از بیماران است.

۳- **تعاریف:** در این راهنما آزمایشگاه بیمارستان نیکان به اختصار آزمایشگاه ذکر شده است.

۴- **سیاست اجرائی بیمارستان:**

۱-۴ سیاست بیمارستان‌های گروه درمانی نیکان با استناد به اسناد ابلاغی بالادستی و استانداردهای اعتباربخشی با هدف نمونه‌گیری صحیح، کاهش موارد رد نمونه در آزمایش‌ها و درنهایت جواب آزمایش دقیق، صحیح و به‌هنگام مقرر گردیده است.

۵- **مسئول پاسخگو:** سوپروایزر آزمایشگاه

۶- **مسئولیت‌ها و اختیارات:**

۱-۶ مسئول فنی و مدیر آزمایشگاه به‌طور مستقیم بر تدوین، اجرا و پایش صحیح این سند نظارت دارند.

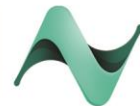
۲-۶ سوپروایزر و مسئول تضمین کیفیت آزمایشگاه مسئول تدوین، نظارت بر حسن اجرا، آموزش، پایش این سند هستند.

۳-۶ تکنسین‌های نمونه‌گیری آزمایشگاه و پرستارهای بخش‌های بستری مسئول اجرای صحیح این سند هستند.

۷- **شیوه انجام کار:**

۱-۷ **گام‌های اصلی:**

ردیف	عنوان	صفحه
۱	Error! Reference source not found.	Error! Bookmark not defined.
۲	۳-۷- روش آماده سازی برای آزمایش قند خون ۲ ساعت پس از غذا	۲
۳	۴-۷- آزمایش GTT	۳
۴	۵-۷- آزمایش GCT	۳
۵	۶-۷- آزمایش BS 4PM	۳
۶	۷-۷- جمع‌آوری قسمت میانی ادرار جهت آزمایش کشت ادرار	۴
۷	۲-۱-۷-۷- نحوه جمع‌آوری نمونه	۴
۸	۲-۷-۷- شیوه تمیز نمودن و جمع‌آوری نمونه در آقایان	۵
۹	۸-۷- جمع‌آوری نمونه ادرار آزمایشات کشت و آنتی بیوگرام در اطفال (نوزادان)	۵
۱۰	۹-۷- روش جمع‌آوری ادرار ۲۴ ساعته	۶
۱۱	۱۰-۷- شرایط بیمار برای جمع‌آوری نمونه ادرار ۲۴ ساعته جهت آزمایش HIAA۵	۶
۱۲	۱۱-۷- شرایط بیمار برای جمع‌آوری نمونه ادرار ۲۴ ساعته جهت آزمایش V.M.A	۶
۱۳	۱۲-۷- شرایط جمع‌آوری نمونه ادرار ۲۴ ساعته و Random برای آزمایش Oxalate ادرار	۶
۱۴	۱۴-۷- آزمایش کامل ادرار	۶
۱۵	۱۵-۷- آزمایش بررسی خون مخفی در مدفوع	۷
۱۶	۲-۱۵-۷- منع مصرف داروهای زیر تا ۷۲ ساعت قبل از آزمایش خون مخفی در مدفوع	۷
۱۷	۱۶-۷- آمادگی‌های لازم جهت انجام آزمایش مدفوع	۷
۱۸	۱۷-۷- دستورالعمل برای انجام تست مانتو PPD	۷
۱۹	۱۸-۷- دستورالعمل برای گرفتن خلط	۷
۲۰	۱۹-۷- دستورالعمل جمع‌آوری مایع منی	۷
۲۱	۲۰-۷- شرایط انجام تست PCT	۸
۲۲	۲۱-۷- دستورالعمل جمع‌آوری نمونه جهت تست اسکاج	۸
۲۳	۲۲-۷- آمادگی‌های لازم جهت انجام پاپ اسمیر	۸
۲۴	۲۳-۷- توصیه‌هایی جهت توجه قبل از انجام آزمایش PSA	۸
۲۵	۲۴-۷- شرایط انجام تست کورتیزول	۸
۲۶	۲۵-۷- شرایط انجام تست پرولاکتین	۹

۲۷	۲۶-۷- تست تحریکی هورمون رشد با کلونیدین GH(With Clonidine)	۹
۲۸	Error! Reference source not found.	Error! Bookmark not defined.
۲۹	۲۸-۷- فرم اطلاعاتی انجام تست Allergy	۹
۳۰	۲۹-۷- دستورالعمل نمونه گیری سرب	۹
۳۱	۳۰-۷- نمونه های B& AFB	۹
۳۲	۳۱-۷- آزمایش Renin & Aldosterone	۱۰
۳۳	۳۳-۷- آزمایش Time Bleeding	۱۰
۳۴	Anti Thrombin III & APCR & Lupus Anticoagulant & Protein S & Protein C	۱۰
۳۵	۳۵-۷- آزمایش سیتولوژی ادرار	۱۱
۳۶	۳۶-۷- آزمایش TestHams	۱۱
۳۷	HLA Class I-II	۱۱
۳۸	۳۸-۷- آزمایش EosinNose	۱۱

از آنجایی که بیشترین خطاهایی که در نتایج آزمایش ها در دنیا مشاهده می گردد مربوط به خطاهای قبل از انجام آزمایش از جمله شرایط آماده سازی بیمار، شرایط نگهداری نمونه و... می باشد، برای پیشگیری از این موارد راهکارهای مختلفی از جمله استاندارد نمودن نمونه ها ارائه شده است. در همین راستا این آزمایشگاه نیز به منظور یکسان نمودن شرایط آماده سازی قبل از انجام آزمایش راهنمایی های مختلفی را تهیه نموده است که معرفی می گردد. رعایت شرایط ذکر شده در این راهنما در نتایج حاصل از آزمایش ها و مقایسه آن با مقادیر طبیعی و به تبع آن در مدیریت تشخیص و درمان توسط پزشکان محترم بسیار موثر خواهد بود.

۲-۷- راهنمای ناشتایی جهت انجام آزمایش ها:

راهنمایی های زیر برای کمک به بیماران و مراجعین محترم در جمع آوری صحیح نمونه برای آزمایش های درخواست شده توسط پزشکان محترم ارائه گردیده است. ناشتایی با زمان مشخص جهت انجام آزمایش ها مانند: آزمایش قند خون ناشتا، تری گلیسرید و... الزامی است چرا که خوردن غذا می تواند منجر به تغییر در مقادیر آزمایش شود. اگر پزشکان محترم ما در آزمایشگاه از شما بخواهند که در وضعیت ناشتا برای انجام آزمایش ها مراجعه نمایید خواهشمند است موارد ذیل رعایت گردد:

۱-۲-۷- هشت ساعت قبل از مراجعه به آزمایشگاه هیچ غذا یا آشامیدنی (به جز آب) نخورده و نیاشامید. (این مدت ناشتایی در شب توصیه شده است که فعالیت های بدن به حداقل رسیده و مقادیر طبیعی نیز در نمونه های صبح تعیین شده اند). آزمایش قند حداقل ۸ ساعت ناشتایی لازم دارد.

۲-۲-۷- در صورتی که آزمایش های مربوط به چربی خون مثل تری گلیسرید برای شما درخواست شده باشد مدت زمان ناشتایی حداقل ۱۲ ساعت است.

۳-۲-۷- از نوشیدن آبمیوه، چای و قهوه در طی مدت ناشتایی پرهیزید اما نوشیدن آب بلامانع است (مگر آن که محدودیت در مصرف آب توسط پزشک تذکر داده شده باشد).

۴-۲-۷- در طی مدت ناشتایی از استعمال دخانیات، جویدن آدامس و تمرین بدنی و ورزش پرهیز نمایید. این موارد ممکن است منجر به تحریک سیستم گوارش و تغییر در نتایج آزمایش ها شود.

۵-۲-۷- بعد از نمونه گیری شما می توانید رژیم غذایی عادی و فعالیت روزانه را شروع نمایید.

۳-۷- روش آماده سازی برای آزمایش قند خون ۲ ساعت پس از غذا:

لطفاً برای دستیابی به نتایج صحیح آزمایش به نکات ذیل توجه فرمایید. نتایج به خاطر عدم رعایت شرایط می تواند منجر به نادیده گرفته شدن مسائل مهم پزشکی یا درخواست بیش از اندازه و بدون آزمون های آزمایشگاهی گردد.

۱-۳-۷- خوردن غذا:

- یک وعده غذایی متعادل و معمول را آماده نمایید (شامل پنیر، کره و...)
- زمان شروع غذا خوردن را یادداشت نمایید.
- زمان ۲ ساعت پس از غذا از همان لحظه شروع غذا خوردن آغاز می گردد.
- به عنوان مثال: اگر شما خوردن غذا را در ساعت ۸ صبح آغاز می کنید، نمونه آزمایش ساعت ۱۰ صبح از شما گرفته شود.
- مدت زمانی که غذا را میل می کنید نباید بیش از ۱ دقیقه به طول انجامد.
- بعد از خوردن غذا به هیچ وجه چیز دیگری اعم از استعمال دخانیات و آدامس، شیرینی، آبمیوه و... نباید خورده شود (به استثنای مقدار کم آب).
- نمونه خون راس ۲ ساعت از زمان شروع غذا از شما گرفته خواهد شد.
- پانزده دقیقه قبل از موعد نمونه گیری (۲ ساعته) در آزمایشگاه حضور به هم رسانید.
- به محض ورود به آزمایشگاه مسئولین پذیرش را مطلع نمایید و اگر راس ۲ ساعت از شما خون گیری انجام نشد دوباره به مسئول پذیرش

- در صورت مصرف دارو یا تزریق انسولین صبح روز آزمایش و طی دو ساعت انجام آمایش با پزشک معالج هماهنگ شود.

۴-۷- آزمایش GTT:

۱-۴-۷- صبح روز نمونه گیری ۱۲ ساعت ناشتا باشید و مواد غذایی مصرف نکنید ولی به میزان لازم آب بنوشید.
۲-۴-۷- ۸ ساعت قبل از نمونه گیری از انجام فعالیت خودداری کنید.
۳-۴-۷- از استعمال دخانیات و مصرف قهوه و الکل از ۳۶ ساعت قبل از نمونه گیری خودداری کنید.
۴-۴-۷- درمورد مصرف دارو و یا تزریق انسولین صبح روز آزمایش و طی تمامی مراحل آزمایش با پزشک معالج هماهنگ نمایید.
۵-۴-۷- بعد از انجام نمونه گیری خون برای به دست آوردن قند خون ناشتا، تمام پودر گلوکز را با آب ولرم در یک یا دو لیوان مخلوط کرده و شربت را در مدت ۵ دقیقه بطور کامل میل نمایید.
۶-۴-۷- زمان خوردن پودر گلوکز را یادداشت نمایید و در زمان های اعلام شده (یک ساعت، دو ساعت، سه ساعت بعد از میل کردن شربت) در آزمایشگاه حضور داشته باشید و به مسئول خونگیری اطلاع داده شود.
۷-۴-۷- از ابتدای خوردن پودر گلوکز تا مرحله آخر خونگیری از خوردن و آشامیدن مواد غذایی دیگر و استعمال دخانیات خودداری نمایید.
۸-۴-۷- چنانچه شربت گلوکز خورده شده را استفراغ کردید حتماً به مسئول خونگیری اطلاع دهید.
۹-۴-۷- بعد از میل کردن شربت گلوکز ممکن است دچار حالات سرگیجه و لرزش و دلواپسی و عرق کردن و ضعف شوید که این حالات گذرا هستند ولی چنانچه این حالات به طول انجامیدند، حتماً مسئول نمونه گیری را مطلع سازید.

۵-۷- آزمایش GCT:

۱-۵-۷- ناشتا بودن برای این آزمایش ضروری نیست ولی باید از آخرین وعده غذایی حداقل ۲ ساعت گذشته باشد.
۲-۵-۷- درمورد مصرف دارو و یا تزریق انسولین صبح روز آزمایش و طی تمامی مراحل آزمایش با پزشک معالج هماهنگ نمایید.
۳-۵-۷- بعد از انجام نمونه گیری خون برای به دست آوردن قند خون ناشتا، تمام پودر گلوکز را با آب ولرم در یک یا دو لیوان مخلوط کرده و شربت را در مدت ۵ دقیقه بطور کامل میل نمایید.
۴-۵-۷- زمان خوردن پودر گلوکز را یادداشت نمایید و در زمان اعلام شده (یک ساعت بعد از میل کردن شربت) در آزمایشگاه حضور داشته باشید و به مسئول خونگیری اطلاع داده شود.
۵-۵-۷- از ابتدای خوردن پودر گلوکز تا مرحله آخر خونگیری از خوردن و آشامیدن مواد غذایی دیگر و استعمال دخانیات خودداری نمایید.
۶-۵-۷- چنانچه شربت گلوکز خورده شده را استفراغ کردید حتماً به مسئول خونگیری اطلاع دهید.
۷-۵-۷- بعد از میل کردن شربت گلوکز ممکن است دچار حالات سرگیجه و لرزش و دلواپسی و عرق کردن و ضعف شوید که این حالات گذرا هستند ولی چنانچه این حالات به طول انجامیدند، حتماً مسئول نمونه گیری را مطلع سازید.

۶-۷- آزمایش BS 4PM:

- به بیمار بگویید ساعت ۱۲:۳۰ - ۱۲ ناهار خود را میل کند.
- بعد از صرف ناهار، از خوردن و آشامیدن (غیر از آب) خودداری کند. (آب در حد رفع تشنگی بلامانع است)
- ساعت ۴ بعد از ظهر جهت نمونه گیری مجدد مراجعه کند. (ترجیحاً ۱۵ دقیقه قبل از نمونه گیری در آزمایشگاه حضور یابد)
۱-۶-۷- آزمایش قند دو ساعت بعد از صبحانه، نهار، شام:
- اگر پزشک درخواست بررسی قند دو ساعت بعد از صبحانه، ناهار و شام را داشت به بیمار بگویید دو ساعت بعد از صبحانه و ناهار مراجعه کند. شام را ساعت ۶ عصر میل کند و دو ساعت بعد از آن (ساعت ۸ شب) جهت نمونه گیری مراجعه کند.
- بعد از صرف صبحانه، ناهار و شام از خوردن و آشامیدن (غیر از آب) خودداری کند. (آب در حد رفع تشنگی بلامانع است)

۷-۷- جمع‌آوری قسمت میانی ادرار جهت آزمایش کشت ادرار:

۷-۷-۱- شیوه تمیز نمودن و جمع‌آوری نمونه در خانم‌ها:

۷-۷-۱-۱- نحوه شستشو و تمیز کردن:

- پیش از انجام آزمایش از نوشیدن مقادیر زیاد آب و سایر مایعات اجتناب نمایید.

- دست‌های خود را با آب و صابون کاملاً بشویید.

- درپوش ظرف جمع‌آوری نمونه را باز نمایید، دقت شود که داخل ظرف و درپوش آن آلوده نشود.

- چین‌های پوست ناحیه تناسلی (لب‌های واژن) را باز کرده و مجرای خروج ادرار و نواحی اطراف آن را با مایع صابون بشویید به نحوی که عمل شستشو از جلو به عقب صورت گیرد، و با آب آبکشی نمایید تا هیچ مایعی بر روی پوست نماند و سپس با دستمال ناحیه را خشک نمایید.

- دستمال استفاده شده را در ظرف مخصوص زباله بیندازید.

۷-۷-۲- نحوه جمع‌آوری نمونه:

- عمل ادرار نمودن را شروع نمایید (در خلال ادرار کردن لب‌های دستگاه تناسلی همچنان از یکدیگر دور باشند).

- نکته مهم: قبل از اینکه ظرف جمع‌آوری نمونه را در برابر جریان ادرار قرار دهید، صبر نمایید تا ادرار به خوبی جریان یابد و قسمت کمی از ادرار به خارج (داخل توالت) بریزد.

- بدون آنکه جریان ادرار متوقف شود، مقداری ادرار را داخل ظرف جمع‌آوری ریخته تا ظرف به میزان نصف یا حداقل ۱/۴ آن پر شود (در واقع قسمت میانی ادرار را در ظرف جمع‌آوری نمونه بریزید).

- درپوش ظرف جمع‌آوری نمونه را روی آن بسته و کاملاً محکم نمایید، دقت کنید که لب‌ها و یا داخل ظرف به هیچ وجه لمس نشود.

- توجه نمایید که نام و نام خانوادگی و شماره بیمار، نوع نمونه روی ظرف مربوطه نوشته شود.

- ظرف نمونه را در جای مخصوص جمع‌آوری نمونه که توسط آزمایشگاه تعیین شده قرار دهید.

- دست‌های خود را بلافاصله پس از جمع‌آوری نمونه بشویید.

- حداقل از ۳ روز قبل نباید بیمار مصرف آنتی‌بیوتیک داشته باشد. (درموردی که رعایت این مطلب مقدور نیست باید به پزشک معالج و آزمایشگاه اطلاع داده شود)

- بهتر است ادرار اول صبح که حداقل ۸ ساعت در مثانه مانده باشد مورد آزمایش قرارگیرد.

- نکته مهم: در صورتی که نمونه در منزل گرفته شده باشد باید حداکثر تا ۱ ساعت به آزمایشگاه انتقال داده شود و در این فاصله در دمای یخچالی (در صورت امکان کنار یخ خشک) حمل شود.

۷-۷-۲- شیوه تمیز نمودن و جمع‌آوری نمونه در آقایان

۷-۷-۲-۱- نحوه شستشو و تمیز کردن:

- پیش از انجام آزمایش از نوشیدن مقادیر زیاد آب و سایر مایعات اجتناب نمایید.

- دست‌های خود را با آب و صابون کاملاً بشویید.

- درپوش ظرف جمع‌آوری نمونه را باز نمایید، دقت شود که داخل ظرف و درپوش آن آلوده نشود.

- در افرادی که ختنه نشده اند، پوست سر آلت را از مجرای خروج ادرار به عقب کشیده و جمع نمایید.

- مجرای خروج ادرار و نواحی اطراف آن را بشویید (در صورت موجود بودن دستمال مخصوص توالت از آن استفاده نمایید) دستمال استفاده شده را در ظرف مخصوص زباله بیندازید.

۷-۷-۲-۲- نحوه جمع‌آوری نمونه:

- عمل ادرار نمودن را شروع نمایید، در زمان ادرار کردن پوست سر آلت (در افراد ختنه نشده) همچنان جمع باشد.

- نکته مهم: قبل از اینکه ظرف جمع‌آوری نمونه را در برابر جریان ادرار قرار دهید، صبر نمایید تا ادرار به خوبی جریان یابد و قسمت کمی از ادرار به خارج (داخل توالت) بریزد.

- بدون آنکه جریان ادرار متوقف شود، مقداری از ادرار را داخل ظرف جمع‌آوری ریخته تا ظرف به میزان نصف یا حداقل ۱/۴ آن پر شود (در واقع قسمت میانی ادرار در ظرف جمع‌آوری نمونه بریزید).

- درپوش ظرف جمع‌آوری نمونه را روی آن بسته و کاملاً محکم نمایید، دقت کنید که لب‌ها و یا داخل ظرف به هیچ وجه لمس نشود.

- توجه نمایید که نام و نام خانوادگی و شماره بیمار، نوع نمونه روی ظرف مربوطه نوشته شود.

- ظرف نمونه را در جای مخصوص جمع‌آوری نمونه که توسط آزمایشگاه تعیین شده قرار دهید.

- دست‌های خود را بلافاصله پس از جمع‌آوری نمونه بشویید.

- حداقل از ۳ روز قبل نباید بیمار مصرف آنتی‌بیوتیک داشته باشد. (درموردی که رعایت این مطلب مقدور نیست باید به پزشک معالج و آزمایشگاه اطلاع داده شود)

- بهتر است ادرار اول صبح که حداقل ۸ ساعت در مثانه مانده باشد مورد آزمایش قرارگیرد.

- نکته مهم: در صورتی که نمونه در منزل گرفته شده باشد باید حداکثر تا ۱ ساعت به آزمایشگاه انتقال داده شود و در این فاصله در دمای یخچالی (در صورت امکان کنار یخ خشک) حمل شود.

۸-۷- جمع‌آوری نمونه ادرار آزمایشات کشت و آنتی بیوگرام در اطفال (نوزادان):

- ۸-۷-۱- آموزش و راهنمایی‌های ضروری ابتدا وسایل زیر از قبل تهیه و آماده شود:
- یک بسته دستمال توالیت جهت تمیز کردن ناحیه تناسلی
- یک کیسه جمع‌آوری نمونه ادرار (Urine bag)
- یک ظرف پلاستیکی استریل برای نگهداری و انتقال نمونه ادرار به آزمایشگاه
- ۱- ناحیه تناسلی طفل یا نوزاد را تمیز نمایید.
- ۲- اجازه دهید تا ناحیه تمیز شده خشک شود.
- ۳- برای خشک کردن سریع به اطراف ناحیه تمیز شده کاغذ یا دستمال توالیت نکشید.
- ۴- کیسه مخصوص جمع‌آوری ادرار نوزادان یا اطفال را به‌طور محکم به ناحیه تناسلی کودک بچسبانید (جزئیات و نحوه تمیز نمودن ناحیه تناسلی و چسباندن کیسه جمع‌آوری ادرار به‌طور مشروح در صفحات بعدی توضیح داده شده است).
- ۵- فوراً پس از ادرار نمودن نوزاد (کودک) به داخل کیسه جمع‌آوری، نمونه را از کیسه به داخل ظرف مخصوص و استریل ادرار منتقل نمایید (ظرف باید از قبل آماده باشد).
- توجه: این مطلب بسیار حائز اهمیت می‌باشد که از آلوده شدن نمونه ادرار جلوگیری شود. بدین منظور به محض ادرار نمودن کودک، ادرار به ظرف پلاستیکی استریل منتقل گردد و قسمت داخلی استریل به هیچ وجه نباید با دست یا به نحو دیگری لمس یا مورد تماس قرار گیرد.
- توجه نمایید که روی ظرف جمع‌آوری نمونه ادرار، نام نام خانوادگی، شماره بیمار، نوع نمونه نیز یادداشت شود.
- نکته مهم: در صورتی که نمونه در منزل گرفته شده باشد باید حداکثر تا ۱ ساعت به آزمایشگاه انتقال داده شود و در این فاصله در دمای یخچالی (در صورت امکان کنار یخ خشک) حمل شود.
- ۸-۷-۲- طریقه قرار دادن و ثابت کردن کیسه جمع‌آوری ادرار جهت نمونه‌گیری از اطفال پوست ناحیه باید تمیز و خشک باشد، هیچ‌گونه روغن، پودر بچه، صابون‌های حاوی لوسیون که حتی به مقدار جزئی هم ممکن است در روی پوست طفل باقی بماند، نباید وجود داشته باشد زیرا از چسبیدن محکم کیسه به پوست ممانعت می‌نماید. چسباندن کیسه را از قسمت کوچک پوست ناحیه‌ای که مابین مخرج و ناحیه تناسلی می‌باشد شروع نمایید. نوار یا پل باریک روی مشمع چسبیده کیسه از آلوده شدن نمونه ادرار با مدفوع جلوگیری می‌نماید و کمک می‌کند تا کیسه در وضعیت مناسبی قرار گیرد.
- ۸-۷-۳- روش کار با نوزادان دختر:
- مرحله اول: کودک را به پشت بخوابانید و چین‌های ناحیه تناسلی را بشویید (ترجیحاً با صابون حمام مخصوص بچه تمیز شود) از محلول صابون حاوی لوسین استفاده نشود زیرا باقیمانده آن روی پوست مانع از چسبیدن کامل به پوست می‌گردد. قسمت مخرج را سریعاً شسته آب کشی و خشک نمایید. تمام ناحیه را مجدداً به‌طور کامل با دستمال توالیت تمیز نموده و صبر کنید تا با جریان هوا خشک شود.
- مرحله دوم: لایه محافظ پشت را از نیمه تحتانی آن جدا نمایید. ابتدا نیمه فوقانی پوشش چسبیده را رها کرده تا قسمت تحتانی بر روی پوست قرار گیرد. قبل از قرار دادن کیسه جمع‌آوری ادرار مطمئن شوید که سطح پوست خشک شده باشد.
- مرحله سوم: قسمت پرینه (اطراف ناحیه تناسلی) را بکشید تا چین‌های پوست از هم باز شوند و قسمت تناسلی (واژن) دیده شود، هنگامی که قسمت چسبیده را بر روی پوست ناحیه قرار می‌دهید، مطمئن شوید که از قسمت باریک پوست بین معقد و واژن عمل چسباندن کیسه شروع شود و فشار انگشتان دست بر روی کیسه از این قسمت به طرف بیرون صورت گیرد.
- مرحله چهارم: قسمت چسبیده کیسه را به‌طور محکم به پوست فشار دهید تا از چروکیدگی کیسه و پوست ممانعت گردد. زمانی که قسمت تحتانی کیسه در محل مناسب خود قرار گرفت، کاغذ پشت کیسه را از قسمت فوقانی آن جدا کرده و عمل فشار بر روی کیسه و پوست را به طرف بالا انجام دهید تا کیسه کاملاً در جای خود چسبیده و قرار گیرد. از چسبیدن کامل کیسه به اطراف واژن مطمئن شوید.
- برای اطفال کیسه‌ی ادرار نباید بیش از ۴۵ دقیقه به مجرای ادرار متصل باشد.
- ۸-۷-۴- روش کار برای نوزادان پسر:
- مرحله اول: کودک را به پشت بخوابانید و چین‌های ناحیه تناسلی را بشویید (ترجیحاً با صابون حمام مخصوص بچه تمیز شود) از محلول صابون حاوی لوسین استفاده نشود زیرا باقیمانده آن روی پوست مانع از چسبیدن کامل به پوست می‌گردد. ابتدا ناحیه پوست بیضه‌ها را بشویید سپس آلت تناسلی و قسمت معقد را در انتها شستشو داده، آب‌کشی و سپس خشک نمایید. تمام ناحیه را مجدداً به‌طور کامل با دستمال توالیت تمیز نموده و صبر کنید تا با جریان هوا خشک شود.
- مرحله دوم: لایه محافظ پشت را از نیمه تحتانی آن جدا نمایید. ابتدا نیمه فوقانی پوشش چسبیده را رها کرده تا قسمت تحتانی بر روی پوست قرار گیرد. اگر چه در مورد یک نوزاد فعال و پرتحرک بهتر است که تمام قسمت یک‌بار روی پوست قرار داده شود تا کیسه جمع‌آوری در اطراف ناحیه تناسلی محکم بچسبد.
- مرحله سوم: هنگامی که قسمت چسبیده کیسه را روی پوست فشار می‌دهید، مطمئن شوید که این عمل از ناحیه باریک یا پل کوتاه پوست بین معقد و قاعده کیسه بیضه شروع شود و فشار انگشتان دست از این ناحیه به طرف خارج صورت گیرد. از خشک بودن پوست قبل از قرار دادن کیسه مطمئن شوید.
- مرحله چهارم: قسمت چسبیده کیسه را به‌طور محکم به پوست فشار دهید تا از چروکیدگی کیسه و پوست ممانعت گردد. زمانی که قسمت تحتانی کیسه در محل مناسب خود قرار گرفت، کاغذ پشت کیسه را از قسمت فوقانی آن جدا کرده و عمل فشار بر روی کیسه و پوست را به طرف بالا انجام دهید تا کیسه کاملاً در جای خود چسبیده و قرار گیرد.
- برای اطفال، کیسه‌ی ادرار نباید بیش از ۴۵ دقیقه به مجرای ادرار متصل باشد.

۹-۷- روش جمع آوری ادرار ۲۴ ساعته:

هدف از جمع آوری نمونه ادرار ۲۴ ساعته اندازه گیری و ارزیابی میزان دفع مواد مختلف (مثل پروتئین، کراتینین، کلسیم و...) در ادرار طی ۲۴ ساعت شبانه روز می باشد.

۱- به مدت یک شبانه (۲۴ ساعت) یعنی تا ساعت ۷ صبح فردا تمامی نوبت های دفع ادرار را در ظرف مخصوص که از طرف آزمایشگاه در اختیار شما قرار گرفته است جمع آوری کنید.

۲- در طول جمع آوری ادرار باید ظرف جمع آوری در جای خنک (ترجیحاً در یخچال)، نگهداری شده و بلافاصله پس از اتمام کار به آزمایشگاه تحویل داده شود.

۳- آخرین نوبت دفع ادرار باید راس همان ساعتی که جمع آوری ادرار شروع شده بود انجام شود.

۴- نمونه روز بعد (روز دوم) را نیز درست در همان زمانی که نمونه صبح روز اول را دور ریخته در داخل ظرف مخصوص بریزید.

۵- ظرف حاوی نمونه را در اسرع وقت به آزمایشگاه منتقل کنید.

مثال: نمونه ادرار ساعت ۷ صبح روز اول را دور ریخته و نمونه های بعد از آن را (هر چند بار) تا ساعت ۷ صبح روز بعد در ظرف مخصوص بریزید و ادرار ساعت ۷ صبح روز دوم را نیز در ظرف مخصوص بریزید.

نکات ایمنی: ظرف مخصوص جمع آوری ممکن است دارای مواد نگهدارنده اسید قوی باشد لذا از تماس آن با دست و اعضاء بدن پرهیز نمایید.

جمع آوری این نمونه دقیقاً ۲۴ ساعت به طول می انجامد. طی این مدت سعی کنید به مقدار معمول آب مصرف کنید.

ماده موجود در ظرف را دور نریخته و از تماس آن با پوست یا مخاط بدن جداً پرهیز کنید و درصورت بروز تماس، محل مورد نظر را فوراً با مقدار زیادی آب شستشو دهید. روز اول نمونه برداری در یک ساعت مشخص (مثلاً ساعت ۷ صبح) در بیرون ظرف ادرار کنید و دور بریزید. طی ۲۴ ساعت بعدی هر بار که ادرار می کنید ادرار خود را تماماً در داخل ظرف بریزید. طی این مدت درب ظرف را بسته و آنرا در جای خنک و به دور از دسترس اطفال یا نور مستقیم نگهداری کنید. روز دوم در همان ساعت (مثلاً ساعت ۷ صبح) برای آخرین بار ادرار کرده و ادرار خود را تماماً در ظرف بریزید. ساعت و تاریخ شروع و پایان نمونه برداری را روی برگه درمحل مخصوص یادداشت کنید و ظرف حاوی نمونه ادرار ۲۴ ساعته را حداکثر طی مدت یک ساعت به آزمایشگاه تحویل دهید.

توجه داشته باشید جهت انتقال نمونه ادرار به ظرف می توانید از یک ظرف تمیز و خشک استفاده نمایید.

ساعت تحویل نمونه به آزمایشگاه از ساعت ۶ صبح تا ساعت ۱۸ غروب می باشد.

۱۰-۷- شرایط بیمار برای جمع آوری نمونه ادرار ۲۴ ساعته جهت آزمایش HIAA۵:

به علت تداخل مواد خوراکی و دارویی زیر در نتایج آزمایش HIAA۵، از خوردن آن ها به مدت ۷۲-۴۸ ساعت پیش از نمونه گیری و در طی جمع آوری نمونه پرهیز شود.

۱-۱۰-۷ خوراکی: از مصرف انبه، موز، طالبی، شکلات، خرما، بادمجان، گریپ فروت، گردو، کیوی، هندوانه، خربزه، آجیل، آناناس، بارهنگ، گوجه سبز و گوجه فرنگی پرهیز نمایید.

۲-۱۰-۷ دارویی: از مصرف داروهای استامینوفن، سالیسیلات، فناستین، شربت سرفه حاوی گلیکولات، گلیسرین، ناپروکسن، متوکاربامول، ایمی پرامین، ایزونیازید، متنامین، متیل دوبا، رزپین و فنوتیازین ها، MAOI اجتناب نمایید.

۱۱-۷- شرایط بیمار برای جمع آوری نمونه ادرار ۲۴ ساعته جهت آزمایش V.M.A:

بیمار از سه روز قبل، از مصرف قهوه، شکلات، موز، چای، کافئین، شربت سینه، (گایا کلات)، وانیل و از مصرف داروهایی که موجب تغییر این آزمایش می شود (نظیر داروهای فشار خون) با نظر پزشک معالج خودداری نمایید.

۱۲-۷- شرایط جمع آوری نمونه ادرار ۲۴ ساعته و Random برای آزمایش Oxalate ادرار:

توجه به موارد زیر ضرورت دارد:

۲ الی ۳ روز قبل از جمع آوری نمونه ادرار از مصرف زیاد مواد غذایی و داروهایی که دارای ویتامین C از جمله مرکبات تازه (مانند: لیمو شیرین، پرتقال، گریپ فروت، اسفناج، نوت فرنگی، گوجه فرنگی) خودداری کنید.

۱۳-۷- شرایط بیمار برای جمع آوری نمونه ادرار ۲۴ ساعته جهت آزمایش Metanephrine:

تمامی غذاهای حاوی متیل گزانتین به مدت ۲۴ ساعت نباید مصرف شود.

۱۴-۷- آزمایش کامل ادرار:

در صورتی که امکان جمع آوری ادرار در آزمایشگاه میسر نمی باشد، بیمار پس از جمع آوری ادرار خود (طبق دستورالعمل ذکر شده توسط فرد نمونه گیر) لازم است ظرف حاوی ادرار را حداکثر ظرف مدت ۱ ساعت به آزمایشگاه تحویل دهد.

۷-۱۵- آزمایش بررسی خون مخفی در مدفوع:

گاهی اوقات خونریزی های مختصری در بخش های مختلف لوله گوارش اتفاق می افتد که به علت مقدار کم با چشم قابل دیدن نیست. بنابراین باید با روش های آزمایشگاهی تشخیص داده شود. بهتر است این آزمایش در ۳ نوبت انجام شود.

۷-۱۵-۱- برای انجام این آزمایش باید نکات زیر را رعایت نمود:

پزشک معالج شما، دستور انجام آزمایش هایی را برای شما داده است که نیاز است محدودیت های غذایی و دارویی خاصی را قبل و در خلال آزمایش مربوطه رعایت نمایید.

۴۸ تا ۷۲ ساعت پیش از آزمایش و در طی دوره جمع آوری نمونه مدفوع از خوردن گوشت قرمز، گوشت سفید، ماهی، سبزیجات خام بخصوص شلغم و ترب و تربچه، قارچ، کلم بروکلی، گل کلم، پرتقال، موز، انگور، طالبی، گرمک، خربزه، ترب کوهی خودداری نمایید.

۷-۱۵-۲- منع مصرف داروهای زیر تا ۷۲ ساعت قبل از آزمایش خون مخفی در مدفوع:

ایندومتاسین، کلشی سین، آسپرین، ایبوبروفن، دیکلوفناک سدیم و داروهای استروئیدی، ویتامین C، آنتی اسیدها، ترکیبات آهن دار، ترکیبات بیدار، دیورتیک های تیازیدی و رزپین ۷۲ ساعت قبل و در طول دوره جمع آوری نمونه قطع شود.

نکته مهم: در مورد قطع نمودن داروهای تجویز شده قبلاً با پزشک معالج خود مشورت نمایید.

- خانم ها که عادت ماهیانه هستند تا سه روز پس از پایان دوره فوق از انجام این آزمایش خودداری نمایند.

- چنانچه بیمار به بواسیر یا شقاق مقعد مبتلا بوده و خونریزی واضحی از این ضایعات مشاهده می گردد، قبل از انجام آزمایش به پزشک معالج اطلاع داده شود.

- در صورت خونریزی از لثه در حین تمیز کردن دهان و دندان در طی ۴۸ ساعت پیش از انجام آزمایش از مسواک زدن و کشیدن نخ دندان اجتناب نمایید.

- نمونه باید سریعاً به آزمایشگاه تحویل داده شود.

- نمونه مدفوع نباید با ادرار یا سایر مواد آلوده شود.

نکته مهم: توجه نمایید که نام و نام خانوادگی، شماره بیمار و نوع نمونه روی ظرف جمع آوری نمونه حتماً قید گردد.

- بیماران باید نمونه جمع آوری شده را خصوصاً در موارد مشکوک به اسهال خونی بلافاصله به آزمایشگاه ارسال نمایند.

۷-۱۶- آمادگی های لازم جهت انجام آزمایش مدفوع:

در صورتی که امکان جمع آوری مدفوع در آزمایشگاه میسر نمی باشد، بیمار پس از جمع آوری مدفوع خود می تواند آن را ظرف مدت ۲ ساعت به آزمایشگاه تحویل دهد و در صورت نگهداری مدفوع در دمای یخچال امکان نگهداری مدفوع تا ۸ ساعت وجود دارد. نمونه های اسهالی حداکثر ظرف نیم تا یک ساعت باید به آزمایشگاه رسانده شود. چنانچه تست کشت مدفوع دارید فقط می توانید نمونه را حداکثر ظرف ۲ ساعت به آزمایشگاه تحویل دهید.

۷-۱۷- دستورالعمل برای انجام تست مانتو PPD:

بعد از تزریق، ناحیه مورد نظر توسط پرسنل نمونه گیر مشخص می شود. تا ۷۲ ساعت بعد از تزریق لطفاً محل مورد نظر تحت هیچ شرایطی تماس با آب نداشته باشد مخصوصاً در ۲۴ ساعت اول از شست و شوی محل خودداری شود.

بعد از ۴۸ تا ۷۲ ساعت مجدد به آزمایشگاه برای نشان دادن موضع تزریق مراجعه نمایید.

در صورت خارش از تحریک آن جدا خودداری شود.

۷-۱۸- دستورالعمل برای گرفتن خلط:

- نمونه صبحگاهی بهتر است.

- بهتر است بیمار ناشتا باشد و لازم است قبل از گرفتن خلط دهان چند بار با آب معمولی شسته شود.

- چنانچه مشکل بود سر را روی بخار آب گرفته استنشاق نمایید یا با آب نمک ۱۰ درصد قرقره نمایید تا خلط بیاید.

- سعی شود آب دهان نباشد، آب دهان شفاف و آبکی است ولی خلط چسبندگی دارد.

- نمونه را در ظرف مخصوص دهان گشاد ریخته و سریع به آزمایشگاه بیاورید.

- بیرون ماندن خلط در جواب آزمایش تاثیر می گذارد.

- نمونه گیری در منزل:

صبح قبل از برخاستن از جای خود بدون اینکه غذایی بخورد، با سرفه ای عمیق خلط خود را خارج و در ظرف مربوطه تخلیه نمایید و هرچه سریعتر به آزمایشگاه بیاورید.

۷-۱۹- دستورالعمل جمع آوری مایع منی:

آزمایش بر روی مایع منی به فرد خاصی به منظور تشخیص علت نازایی در مردان مورد استفاده قرار می گیرد.

- نمونه باید در آزمایشگاه تهیه شود و چنانچه این امر ممکن نباشد، نمونه باید در مدت کمتر از نیم ساعت به آزمایشگاه تحویل داده شود.

- در هنگام تحویل نمونه به آزمایشگاه زمان دقیق جمع آوری آنرا به مسئول پذیرش اعلام نمایید.

- نمونه باید پس از ۳ تا ۵ روز پرهیز از نزدیکی یا انزال تهیه شود و نمونه هایی که پیش از ۲ روز و پس از ۷ روز از آخرین نزدیکی جمع آوری شود برای انجام تست مناسب نیست.

- وجود تب در خلال ۳ روز پیش از انجام آزمایش، نتیجه را تحت تاثیر قرار می دهد.

- بهترین نمونه منی نمونه ای است که از طریق تحریک مصنوعی تهیه شده باشد بدون استفاده از صابون و با دست کمی نمناک نمونه تهیه و در ظرف مخصوصی که از طرف آزمایشگاه در اختیار شما قرار داده شده، جمع آوری می گردد.

- نمونه جمع آوری شده توسط کاندوم برای آزمایش مناسب نیست. - باید دقت شود که تمامی نمونه منی در ظرف مخصوص ریخته شود زیرا چنانچه فقط قسمتی از نمونه در اختیار آزمایشگاه قرار شود باعث بدست آمدن نتیجه غیرواقعی خواهد شد. - قبل از ریختن نمونه به داخل ظرف بهتر است با در دست گرفتن ظرف، دمای آنرا به نزدیک درجه حرارت بدن (۳۷ درجه سانتیگراد) برسانید. - از قرار دادن نمونه در حرارت های کمتر از صفر درجه و بالاتر از ۴۰ درجه سانتیگراد خودداری نموده و سعی کنید تا زمان تحویل نمونه به آزمایشگاه آنرا در دمای نزدیک به حرارت بدن (۳۷ درجه سانتیگراد) نگهداری کنید. - در صورتی که نمونه در منزل گرفته شده باشد باید زمان دقیق جمع آوری آن به مسئول آزمایشگاه گزارش داده شود. توجه: نمونه ای که از زمان جمع آوری آن بیش از یک ساعت گذشته باشد فاقد ارزش است. انجام آزمایش مایع منی بعد از بستن لوله ها در مردان (واژکتومی) مشابه انجام آزمایش معمولی منی است با این تفاوت که: الف) این آزمایش باید حداقل دو ماه پس از بستن لوله ها انجام شود. ب) ۲۴ ساعت قبل از انجام آزمایش نباید نزدیکی صورت پذیرد یا مایع منی به هر علت دفع شود. ج) نمونه ۶ ساعت پس از جمع آوری تحویل آزمایشگاه شود، فاقد ارزش است. (فقط واژکتومی)	۷-۲۰- شرایط انجام تست PCT: زمان برای انجام این آزمایش بین روزهای ۱۱ الی ۱۶ بعد از شروع قاعدگی می باشد. مگر آنکه طبق دستور پزشک معالج آزمایش در روزهای دیگری انجام شود. - حداقل از ۳ روز پیش از انجام آزمایش از آمیزش جنسی خودداری نمایید. (همسر ۳ روز قبل از انجام آزمایش انزال نداشته باشد). - ۴۸ ساعت قبل از مقاربت استفاده از کرم های واژینال ممنوع است. - برای آمیزش از هیچ گونه مواد چرب کننده واژنی استفاده نگردد. - پس از آمیزش دوش گرفته نشود، ادرار نکنید و حتی الامکان حداقل نیم ساعت با آرامش به پشت در جای خود دراز کشیده و پاها را بالاتر از سطح بدن قرار دهید. - زمان نمونه برداری مناسب ۱ تا ۵ ساعت بعد از نزدیکی است بنابر این در زمان مناسب در آزمایشگاه حضور یابید مگر در مواردی که پزشک معالج دستور العمل دیگری داده باشد.
۷-۲۱- دستور العمل جمع آوری نمونه جهت تست اسکاچ: - نمونه برداری بایستی صبحگاه قبل از دفع مدفوع بچه و قبل از حمام رفتن و نظافت بچه صورت گیرد. - یک قطعه نوار چسب اسکاچ (اندازه ی نوار چسب ۱۰ سانتی متر توسط مسئول پذیرش اطلاع رسانی می شود) در اطراف مقعد (با دستکش به وسیله دست یا آبلانگ چوبی) چسبانده و پس از چند ثانیه (۱۵-۱۰ ثانیه) چسب را برداشته و روی یک لام نو (تمیز) بچسبانید. - لام حاوی چسب را داخل پاکت یا پلاستیک تمیز انداخته و به مسئول پذیرش آزمایشگاه تحویل دهید.	۷-۲۲- آمادگی های لازم جهت انجام پاپ اسمیر: این آزمایش به منظور شناخت زودرس سرطان دهانه رحم انجام می شود و به علاوه در زمان انجام آن می توان به التهاب دهانه رحم و عفونت های آن نیز پی برد. - از ۷۲ ساعت قبل از انجام آزمایش از شستشوی داخل واژن با آب یا مواد ضد عفونی کننده پرهیز نمایید. - از نمونه برداری در زمان قاعدگی، خونریزی فعال یا دوره های التهابی اجتناب نمایید. - در انجام این آزمایش یکسری سوالات از بیمار بایستی پرسیده شود: نام و نام خانوادگی بیمار، سن بیمار، نام پزشک، تعداد زایمان، تعداد سقط، آخرین زایمان، آخرین پیرو، علت مراجعه، تاریخ مراجعه.
۷-۲۳- توصیه هایی جهت توجه قبل از انجام آزمایش PSA: - از یک هفته پیش از انجام آزمایش هیچگونه معاینه پروستات یا نمونه برداری از موضع پروستات نداشته باشید. - از آنجا که پرتو درمانی (رادیو تراپی) و ترکیب تستوسترونی می توانند موجب تداخل در نتایج آزمایش گردند، لازم است که آزمایشگاه و پزشک معالج را در جریان قرار دهید. - ۴۸ ساعت قبل از انجام آزمایش پروستات (PSA) انزال یا مقاربت و نیز دوچرخه سواری نداشته باشید.	۷-۲۴- شرایط انجام تست کورتیزول: - چون بالاترین میزان این هورمون در ۸ صبح می باشد بنابراین جهت بهینه سازی آزمایش باید نمونه گیری در همین ساعت به عمل آید و این در شرایطی است که شب پیش از انجام آزمایش بیمار به اندازه کافی و مناسب استراحت کرده باشد در غیر این صورت حتما پزشک معالج در جریان قرار گیرد.

۲۵-۷- شرایط انجام تست پرولاکتین: - توصیه می شود قبل از نمونه گیری از پیاده روی، ورزش و هر نوع فعالیت بدنی اجتناب شود. - سعی کنید پیش از نمونه گیری خون در آزمایشگاه به مدت نیم ساعت آرام و بدون استرس استراحت نمایید. - حداقل طی ۱۲ ساعت اخیر تماس جنسی یا نزدیکی و تحریک سینه انجام نشده باشد. - زمان مناسب جهت نمونه گیری برای آزمایش، صبح هنگام و حداقل ۲ ساعت بعد از بیدار شدن می باشد. - در هنگام پذیرش، توضیحات فوق به بیمار داده می شود. چنانچه شرایط لازم رعایت نشده باشد، لطفاً آزمایش را در زمان مناسب دیگری تکرار نمائید. - حداکثر زمان برای نمونه گیری تا ساعت ۱۰:۳۰ می باشد.
۲۶-۷- تست تحریکی هورمون رشد با کلونیدین (GH(With Clonidine): بیمار نباید تحت استرس یا تنش روحی یا جسمی باشد زیرا موجب افزایش GH می شود. بیمار باید ۸ تا ۱۰ ساعت ناشتا باشد و ۹۰ دقیقه قبل از انجام تست و طی انجام آن باید در آرامش باشد و اجازه ی خوردن هیچ چیز به جز آب را ندارد و بهتر است بین ۶ تا ۸ صبح یک نمونه ی ناشتا از بیمار گرفته شود. سپس قرص کلونیدین با دوز تعیین شده توسط پزشک به بیمار داده شود که با یک لیوان آب مصرف شود سپس بنا به درخواست پزشک در دقایق مختلف ۳۰-۶۰-۹۰-۱۲۰ خونگیری انجام می شود. البته معمولاً بچه ها پس از مصرف دارو دچار عدم تعادل می شوند.
۲۷-۷- شرایط آماده سازی بیمار برای تست تنفسی UBT: - ناشتایی حداقل ۶ ساعت - قبل از انجام آزمایش مسواک زده شود. - بیمار در یک ماه اخیر نباید ترکیبات بیسموت یا آنتی بیوتیک مصرف کرده باشد بجز وnkومایسین، نالیدیکسیک اسید، کوتریموکسازول، آمفوتریپسین B - در ۲ هفته اخیر امپرازول، لانزوپرازول، پنتوپرازول استفاده نکرده باشد. - بیمار نباید در ۲۴ ساعت اخیر سایمتیدین، رانیتیدین، فاموتیدین یا نیزاتیدین مصرف کرده باشد. ۱-۲۷-۷- شرایط انجام آزمایش توسط بیمار: یک کپسول مخصوص تست را با یک لیوان آب میل نمایید و سپس به مدت ۱۵ الی ۲۵ دقیقه در شرایط استراحت صبر نمایید. پاکت مخصوص تست را باز کرده و در قسمت مربوط به دهانی آن به مدت ۳ الی ۵ دقیقه بازدم خود را در آن بدمید (فوت کنید) مراقب باشید از نفس کشیدن (دم) در آن اجتناب کنید. قسمت نارنجی رنگی که بر روی پاکت قرار دارد در طول زمان دمیدن نفس باید زرد شود. سپس پاکت مخصوص به مسئول نمونه گیری تحویل داده شود.
۲۸-۷- فرم اطلاعاتی انجام تست Allergy: سرفه، عطسه و آبریزش، خلت، تنگی نفس، مدت بیماری، فصل، سابقه فامیلی، مواد غذایی، دارو، گرد و خاک، عطر و ادکلن، دود سیگار و ماشین، فعالین بدنی، استرس، حیوان، گل و گیاه، مواد شیمیایی و متفرقه
۲۹-۷- دستورالعمل نمونه گیری سرب: نمونه مورد نیاز برای انجام این تست، خون کامل است. حجم مورد نیاز ۴ میلی لیتر خون کامل در لوله های خلا همراه با ضد انعقاد EDTA می باشد. محل نگهداری نمونه در یخچال ۲ تا ۴ درجه سانتیگراد می باشد.
۳۰-۷- نمونه های BK& AFB: به دو نوع نمونه تقسیم می شوند: ۱- نمونه خلط: بر روی ظرف های استریل برچسب را بچسبانید. روی برچسب نوع نمونه را بنویسید. فرم راهنمای نمونه گیری خلط را به بیمار بدهید و بگویید مطابق با روش نمونه گیری توضیح داده در فرم نمونه خود را بگیرد و آن را یک ساعته به آزمایشگاه تحویل دهد. اگر درخواست پزشک دو یا سه نوبته بود باید به بیمار دو یا سه ظرف نمونه گیری بدهید و بگویید در دو یا سه روز مختلف، هر روز یک نمونه درون کیسه پلاستیکی که در اختیار وی قرار گرفته، به آزمایشگاه تحویل دهد. (روی ظرف ها حتما شماره گذاری شود). ۲- نمونه ادرار: بر روی ظرف های استریل برچسب را بچسبانید. روی برچسب نوع نمونه را بنویسید. به بیمار بگویید نمونه خود را بگیرد و یک ساعته آن را به آزمایشگاه دهد. اگر درخواست پزشک دو یا سه نوبته بود باید به بیمار دو یا سه ظرف نمونه گیری بدهید و بگویید در دو یا سه روز مختلف، هر روز یک نمونه را بگیرد و به آزمایشگاه تحویل دهد. (روی ظرف ها حتما شماره گذاری شود). - نمونه صبحگاهی مناسب تر است. - بهتر است بیمار ناشتا باشد. - لازم است قبل از گرفتن خلط دهان چند بار با آب معمولی شسته شود. - برای افزایش خلط، بیمار باید نفس عمیق کشیده و آن را لحظه ای نگه داشته، سپس با سرفه ای شدید خلط خود را خارج سازد. - هنگام سرفه کردن باید دهان بسته، بزاقت و ترشحات بینی نباید همراه خلط جمع آوری شود. نمونه خلط باید عاری از ذرات غذا و یا باقیمانده آن و یا سایر مواد خارجی باشد.

- روش تحریک آتروسل در بیمارانی که قادرند دستورات لازم را اجرا نمایند، بهترین طریقه جمع آوری نمونه محسوب می شود. خلط تحریکی آتروسل از کودکان بالای ۵ سال جمع آوری می گردد. این روش را نمی توان در بیماران مبتلا به آسم و یا سایر اختلالات تنفسی بکار برد.
- در صورتی که نتوانید با سرفه کردن برای انجام آزمایش نمونه خلط بدهید سر را روی بخار آب گرفته، استنشاق نموده یا با آب نمک رقیق غرغره نمایید تا خلط بیاید.
- نمونه خلط ۲۴ ساعته مناسب نمی باشد. در این مورد جلوگیری از آلودگی مشکل بوده و یک نمونه با غلظت میکروارگانیسم بالا با نمونه های بعدی، رقیق خواهد شد.
- نکته: نمونه گیری حتما در هوای آزاد صورت پذیرد.

۷-۳۱-آزمایش Renin & Aldosterone:

- باید به درخواست پزشک مبنی بر پوزیشن نمونه گیری توجه نمایید. معمولا درخواست پزشک را همکاران پذیرش در قسمت توضیحات بیمار ثبت می کنند. اگر مشخص نشده بود باید به پذیرش مراجعه کنید و بگویید برگه نسخه را مجددا بررسی نمایند تا نوع درخواست (حالت نمونه گیری) مشخص شود. اگر پزشک در نسخه در این مورد دستوری ننوشته بود باید نوع حالت نمونه گیری را بصورت خوابیده در نظر بگیرید. درخواست به دو صورت است:
- ۱- خوابیده: پس از فراخوانی بیمار و مشخص کردن رگ خونگیری، به بیمار بگویید نیم ساعت به صورت خوابیده بر روی تخت معاینه دراز بکشد. پس از آن نمونه گیری در همان حالت انجام شود. اگر بیمار آزمایشات دیگری نیز داشت باید کلیه آزمایشات در همان حالت خوابیده انجام گیرد.
- ۲- ایستاده: به بیمار بگویید نیم ساعت بصورت ایستاده در سالن بدون اینکه به جایی تکیه دهد و یا راه برود، بایستد. سپس به نمونه گیری مراجعه و مدت ۵ دقیقه نیز به همان صورت بایستد. پس از آن وی نشسته و به سرعت خونگیری می شود (حالت ایستاده برای بیمار ممکن است خطرناک باشد).
- نکته مهم اینست که باید وضعیت بیمار (ایستاده یا خوابیده) بر روی لیبل همان تست حتما نوشته شود.

۷-۳۲-Anti Thrombin III & APCR & Lupus Anticoagulant & Protein S & Protein C:

- برای آزمایشات انعقادی فوق، از بیمار نمونه سیترا ته بگیرید.
- اگر نمونه از بیرون از آزمایشگاه آورده شده بود باید از نظر وجود لخته، لیز بودن و حفظ زنجیره سرد بررسی شود.
- اگر بیمار خارج از آزمایشگاه بود و همراه وی جهت تحویل گرفتن لوله ها مراجعه کرده است باید بر روی لوله ها نحوه نمونه گیری را بنویسید. خط نشانه را علامت بزنید تا میزان خون مورد نیاز مشخص شود. بگویید تا این خط خون بریزند. نمونه را کنار یخ و نیم ساعته به آزمایشگاه تحویل دهد. اگر تحویل نمونه بیشتر از نیم ساعت طول می کشد باید نمونه را سانتریفیوژ کرده پلاسما را فریز کنند. سپس نیم ساعته پلاسمای فریز شده را کنار یخ تحویل دهد.

۷-۳۳-Time Bleeding: آزمایش

- نیاز به ناشتائی نیست.
- نحوه انجام آزمایش را برای بیمار توضیح دهید.
- کاف فشارسنج را به بازوی بیمار بسته تا ۴۰ میلی متر جیوه فشار وارد نمائید.
- پوست قسمت داخلی ساعد را توسط الکل ضد عفونی نمائید.
- بوسیله لنت استاندارد یک زخم کوچک به عمق ۱ میلی متر روی پوست در سه نقطه نزدیک به هم در محلی که فاقد مویرگ یا ورید اصلی باشد ایجاد نمائید.
- اولین زمان خروج خون از نقاط ایجاد شده را یادداشت نمائید.
- خونریزی ایجاد شده را با فواصل زمانی ۳۰ ثانیه بوسیله کاغذ کنترل نمائید.
- پس از ثبت آخرین زمان خروج خون، از هر سه زمان میانگین بگیرید و زمان نهایی را ثبت کنید. (در لیست مربوطه و در رایانه)

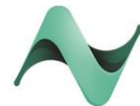
۷-۳۴-Clotting Time: آزمایش

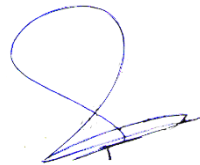
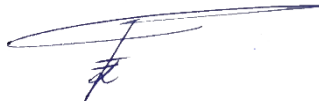
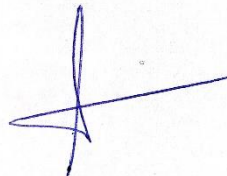
- ۷-۳۴-۱- روش لوله موئینه:
- ابتدا انگشت را با پنبه و الکل ضد عفونی کنید و به وسیله لانتست ضربه عمیقی به انگشت وارد نموده تا خون از آن جاری شود لوله موئینه غیر هپارینه را از خون پر کنید و زمان را از هنگام سوراخ شدن انگشت یادداشت کنید.
- هر ۲۰ ثانیه یکبار قطعه کوچکی از سر لوله را با آرامی شکسته و این عمل را آنقدر ادامه دهید تا خون در لوله موئینه منعقد شود و لخته خون مشاهده شود و اختلاف این دو، زمان انعقاد را نشان می دهد.
- برای آزمایش دوم به روش لام ابتدا یک قطره خون روی لام تمیزی قرار می دهیم. از زمان خروج خون زمان را یادداشت می کنیم یا نوک لانتست را روی خون قرار می دهیم و بالا می آوریم هر ۱۵ ثانیه یکبار این عمل را تکرار می کنیم زمانیکه رشته های فیبرین مشاهده شد را به عنوان زمان دوم در نظر می گیریم.
- ۷-۳۴-۲- روش لوله:
- نیاز به ناشتائی نیست.
- حدود ۴ سی سی خون از بیمار گرفته در ۲ لوله همولیز یکسان ۲ سی سی خون را به آرامی وارد کنید.
- بعد از اتمام خونگیری زمان را یادداشت کنید.
- لوله ها را در دمای ۳۷ درجه قرار داده هر ۳۰ ثانیه از طریق زاویه دادن به لوله ها زمان لخته شدن را یادداشت کنید.

- فاصله زمانی بین زمان شروع و خاتمه "زمان انعقاد" می باشد. (میانگین زمان لخته شدن در دو لوله را محاسبه نمائید)

۳۵-۷-آزمایش سیتولوژی ادرار: - دومین ادرار صبحگاهی بهترین نمونه جهت جمع آوری است. - برای نمونه گیری سه نوبته در سه روز متوالی اقدام شود زیرا بیشترین امکان تشخیص را دارد. - قبل از نمونه گیری مصرف مایعات به میزان کافی توصیه می گردد (تا ۳ ساعت قبل از نمونه گیری ۶ لیوان آب بنوشید) - اگر در منزل نمونه گیری انجام می گیرد، کمتر از یک ساعت به آزمایشگاه تحویل داده شود. - اصل و کپی دستور پزشک به همراه کپی آخرین سونوگرافی مثانه و مجاری ادرار تحویل مسئول پذیرش شود. - نکته: بلافاصله بعد از دریافت نمونه آن را با یک ماده فیکس کننده ترکیب و در اولین فرصت فرایند پردازش انجام گیرد.
۳۶-۷-آزمایش TestHams: - نیاز به ناشتایی نیست. - یک لوله لخته (CC۳ سرم) و یک لوله غیر لخته EDTA بگیرید. - نمونه ها را سریعاً تحویل بخش جداسازی نمونه دهید.
۳۷-۷-آزمایش HLA Class I-II: یک لوله غیر لخته EDTA آزمایش پیرووات - با مسئول انجام ارسالی هماهنگ کنید تا محلول آن را آماده کند. (محلول باید تازه باشد) - به بیمار بگویید داخل سالن بنشیند تا محلول آماده شود. - بعد از تحویل محلول، از بیمار ۲ سی سی خون بگیرید و به داخل لوله حاوی CC۲/۵ محلول بریزید. - لوله را چند بار سرو ته کنید. نمونه را سریعاً تحویل بخش ارسالی دهید.
۳۸-۷-آزمایش EosinNose: - از بیمار بخواهید بر روی صندلی بنشیند. - دو لام بردارید و بر روی هر یک از آن ها لیل بچسبانید. (برروی لیل راست و چپ مشخص شده است) - سواب را وارد حفره بینی راست کنید و به آرامی تا نزدیکی حفره سینوسی جلو ببرید. سواب را ۳۶۰ درجه بچرخانید، بیرون بیاورید و بصورت دورانی بر روی لام راست بکشید. - سواب را وارد حفره بینی چپ کنید و تا نزدیکی حفره سینوسی جلو ببرید. سواب را ۳۶۰ درجه بچرخانید، بیرون بیاورید و بصورت دورانی بر روی لام چپ بکشید.
۸- پایش و نظارت: ۸-۱-پایش: فرمت و روش گزارش پایش اجرای راهنما توسط سوپروایزر آزمایشگاه به صورت الکترونیکی طراحی و مطابق فرآیند مرتبط تصویب و ابلاغ خواهد شد. گزارش پایش اجرای راهنما هر ۳ ماه یکبار توسط سوپروایزر آزمایشگاه به کمیته طب انتقال خون و هر ۶ ماه یکبار توسط دفتر بهبودکیفیت بیمارستان در کمیته ی سنجش و پایش کیفیت بیمارستان مطرح خواهد شد. ۸-۲-نظارت: نظارت بر اجرای صحیح این راهنما به شرح زیر خواهد بود: ۸-۲-۱-نظارت بر عملکرد پرسنل آزمایشگاه در اجرای صحیح راهنما به ترتیب برعهده مسئول فنی، سوپروایزر و مدیر درمان خواهد بود. تبصره: گزارشات عدم انطباق درباره زمانی تعیین شده به صورت رونوشت توسط سوپروایزر آزمایشگاه به دفتر بهبودکیفیت ارسال می گردد.
۹- مرجع تایید، تصویب ، ابلاغ، نگهداری، توزیع و بازنگری: ۹-۱-تأیید: پس از تأیید اولیه مدیر درمان، کمیته طب انتقال خون و آزمایشگاه مرجع تأیید این سند خواهد بود. ۹-۲-تصویب و ابلاغ: رئیس بیمارستان مرجع تصویب و ابلاغ این راهنما خواهد بود. ۹-۳-توزیع و نگهداری: نسخه اصل این راهنما در دفتر سنجش و پایش کیفیت نگهداری خواهد شد. توزیع نسخ این راهنما توسط دفتر سنجش و پایش کیفیت صورت خواهد گرفت. ۹-۴-بازنگری: این راهنما توسط بهبودکیفیت به صورت سالانه مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت. صاحب فرایند، رئیس بیمارستان، مدیر درمان، دفتر بهبود می توانند پیشنهاد بازنگری در این راهنما را خارج از بازه زمانی مشخص شده مطرح نمایند.
۱۰- منابع و مراجع: ۱۰-۱- راهنمای بیماران، آزمایشگاه پیوند، آقای دکتر پوپک ۱۰-۲- کتاب جامع آزمایشگاهی

تهیه کنندگان			
رامین متقی سوپروایزر آزمایشگاه	ثمره ملکی مسئول کنترل کیفی آزمایشگاه		
			
تأیید اولیه	تأیید کننده	تصویب و ابلاغ کننده	
فاطمه یوسفی مسئول بهبود کیفیت	دکتر علی باقرنیا مدیر درمان	دکتر رضا تقدیر ریاست بیمارستان	
			
توزیع نسخ			
دفتر اعتباربخشی و بهبود کیفیت بیمارستان نیکان		 بهبود کیفیت بیمارستان نیکان	